



Ett digitalt nyhetsblad från Sametinget i Sverige om arbetet med RBP-konceptet - Nr 3-2019

Vill du börja prenumera på nyhetsbladet? [Anmäl dig här](#)

[Läs om hur vi behandlar dina personuppgifter](#)

[Länk till webbversion av nyhetsbrevet](#)



Givande utbyte på användarkonferens i Vilhelmina

Ett 60-tal deltagare samlades i Vilhelmina den 9-10 oktober 2019. Förutom att dela erfarenheter mellan samebyarna hölls föredrag om klimatanpassning, lavinventering, drönanvändning och GPS på ren. Många värdefulla synpunkter kom in till oss från gruppdiskussionerna! Tack!

Framför allt önskar ni er fler tillfällen till utbildning. Det behövs både utbildning för nybörjare och riktade utbildningar med olika teman för de samebyar som kommit lite längre med uppdateringen av sina renbruksplaner. Ett förslag var att göra en särskild ungdomssatsning. [Här finns anteckningar från gruppdiskussionerna!](#)

Ella Wahlbeck från Trafikverket lovade återkomma med svar på frågor som hon inte kunde svara på direkt. [Svaren finns här!](#)



Utbildningsdag om RBP för skogsbolag

Leif Jougda har skickat ut en inbjudan till skogsbrukets företrädare om en utbildningsdag om RBP. Hela 110 personer har anmält sig från SCA, AB Karl Hedin, Persson Invest Skog, Kopparfors, Stiftskogar, Allmänningar, SFV, Holmen, och Svea skog.

Utbildningarna kommer att äga rum under januari och februari 2020 i Sveg, Östersund, Lycksele, Umeå, Jokkmokk, Luleå och Överkalix. Representanter för samebyarna deltar också.

Utbildningen innehåller följande:

1. En allmän beskrivning om RBP - Varumärket RBP.
2. Fördjupad beskrivning av renskötselåret och vilka delar som ingår i RBP.
3. Beskrivning av RenGIS.
4. Hur samebyarna arbetar med och använder RBP.
5. RBP som underlag för samråd - RBP Kommunikationsplan.
6. Vilka leveranser kan göras till skogsbruket från samebyarnas RBP.
7. Förbättringsåtgärder för att underlätta skogliga samråd.

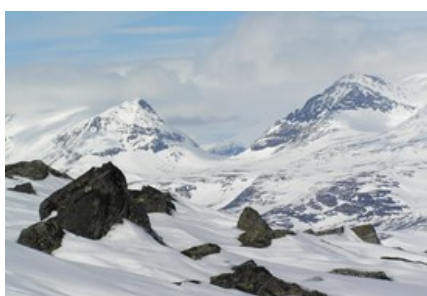




Hur länge kan renskötelsen bestå? Exempel från verkligheten

Många samebyar är väldigt pressade. Under användarkonferensen höll Tomas Sevä från Muonio sameby, Inger-Ann Omma från Vapsten sameby och Tomas Stenlund från Malå sameby ett gemensamt seminarium. De illustrerade med exempel från sina samebyar hur svårt det kan vara att bedriva en ekologiskt, ekonomiskt och kulturellt hållbar renskötelse i dagens Sverige.

Att bedriva renskötelse förutsätter att det finns marker där renen kan beta, en fungerande grön infrastruktur så att renen kan förflytta sig mellan betesområden och renskötare som förstår rensens beteende och hjordarnas rörelser i landskapet. De traditionella kunskaperna har vuxit fram utifrån de naturliga förutsättningar som funnits i det subarktiska landskapet i flera tusen år. Vad händer när förutsättningarna ändras och markerna påverkas av mänsklig och industriell aktivitet? Hur länge kan renskötelsen bestå? Här följer tre exempel ur verkligheten år 2019. [Läs mer](#)



Sveriges glaciärer smälter

På SVT Nyheter finns bilder från glaciärer i Jämtland och Lappland, tagna mellan 1908 och 2019. Här kan man tydligt se hur glaciärerna smälter.

[Bilder på glaciärer](#)

Klimatförändringarna

För att öka flexibiliteten behöver samebyarna ta fram egna klimat- och sårbarhetsanalyser och egna handlingsplaner för klimatanpassning. Till hjälp i det arbetet finns resultat från ett pilotprojekt.

Samebyarna Sirges, Ängeså, Ran och Ohredahke deltog i pilotprojektet med syftet att utarbeta klimat- och sårbarhetsanalyser samt handlingsplaner för klimatanpassning. Pilotprojektet var ett samarbete mellan Sametinget, Länsstyrelserna i renskötelseområdet och SMHI.

[Läs rapporten här](#)

Påminnelse! Så här skickar du faktura till Sametinget

Vi har gått över till digital fakturahantering och din faktura ska läggas in i vår leverantörsportal. För att komma in i den behöver du inloggningsuppgifter.

Kontakta eva.svonni@sametinget.se så skickas användaruppgifter samt manual till dig. [Skicka inga fakturor direkt till henne!](#)

I nödfall (om du inte kan logga in) kan du använda kansli@sametinget.se för att fakturan ska registreras rätt och inte fastna hos en enskild person.



Hur kan RBP bättre användas som ett samhällsplaneringsverktyg?

Det finns redan idag möjlighet att skapa kartor i RenGIS, till exempel kartor för Vindkraft, Gruvor, Vattenkraft, Skogsbruk. På så sätt kan samebyn spara material, protokoll, minnesanteckningar m.m. samlade och lättillgängliga.

Ett tips från användarkonferensen är att på samråden även ta upp frågan om restaurering av betesmarker. Hur kan situationen förbättras på annat håll när ett betesområde försvinner eller minskar? Kanske lavplantering?

Sven Adler och Henrik Hedenås på SLU arbetar med lavinventering och lavkartor

tillsammans med ett antal samebyar. På så sätt får vi en överblick över lavmarkerna och kan jämföra situationen över tid.



Instruktionsfilmer på YouTube

Nu har vi skapat en egen YouTube-kanal för renbruksplaner. Här finns instruktionsfilmer för dig som hellre ser film än läser manualer.

Det är renskötaren Niklas Jonsson i Grans sameby som producerar filmerna i samråd med Bengt Näsholm.

Du hittar kanalen här: [Instruktionsfilmer](#)
Om du prenumerar på kanalen får du ett meddelande när nya filmer läggs ut!



Lagra GPS-data i WRAM

- Hur många samebyar är anslutna till WRAM?

Hittills 21 samebyar.

- Hur många halsband och positioner från ren finns nu i WRAM?

1 653 halsband och över nio miljoner positioner, eller 23 % av alla positioner från djur som finns i WRAM idag. Samebyarna är därmed den enskilt största användargruppen.

- Vad är WRAM2?

Det är nästa version av WRAM som kommer att börja användas under 2020. Fördelarna är bland annat enklare användarhantering och modernare kartgränssnitt som fungerar även på surfplattor och mobiler.

Användarbehörigheterna kan delegeras så att varje sameby kan ha en egen administratör som sätter upp halsband och tilldelar rättigheter i samebyn utan omväg via SLU.

Holger Dettki från SLU svarade på frågorna.

Här finns ett nytt informationsblad om WRAM att ladda ner. Går att skriva ut på vanlig skrivare.

Beställ broschyrer från Sametinget

Vi har både en allmän broschyr och en broschyr riktad till samebyarna.

Vi har skickat ut några ex till varje sameby per post, men beställ gärna fler om ni behöver. Broschyren kostar inget. Dessa finns även digitalt på vår hemsida:

[Allmän broschyr](#)
[Broschyr för samebyar](#)

Tel.nr till Sametingets växel: tel. 0980-780 30



Att lära av varandra är ovärderligt. Vi diskuterar just nu möjligheten att skapa en "kunskapsbank" med kontaktuppgifter till samebyarna. Ni har olika erfarenheter som andra kan ha nytta av.



Tack Leif

När Leif Jougda arbetade på Skogsstyrelsen insåg han att samebyarna hade problem att beskriva rennäringens behov av betesmarker så att andra markanvändare förstod. Det behövdes ett liknande verktyg som skogsägarnas skogsbruksplaner. Sedan 90-talet har han ihärdigt arbetat för att förverkliga dessa renbruksplaner, på senare år i Sametingets regi.

Leif slutar vid årsskiftet som verksamhetsledare och tar pension på riktigt. Dock finns han kvar ett tag till på konsultbasis så att övergången kan ske smidigt. Just nu pågår rekrytering av en ny verksamhetsledare.

Tack Leif för ett lysande arbete! Din kunskap och kompetens är oundgänglig för oss.

Lars-Ove Sjajn

SAMVERKA inom samebyn

Samverka inom samebyn för att kvalitetssäkra RBP. Alla gruppansvariga renskötare behöver involveras i arbetet - gärna även fler sameby-medlemmar.

SAMVERKA mellan samebyarna

Samverkan mellan samebyarna är en framgångsfaktor när ni drabbas av samma intrång, t ex skog, gruva, vind, infrastruktur. Om ni samverkar ger leveransen från RBP större tyngd i ärendet.

SAMVERKA med Sametinget

När samebyar efterfrågar stöd om hur RBP ska hanteras ska ni få stöd från Sametinget.

Sametingets verktyg i Renmark behöver uppdateras regelbundet.

Till sist önskar vi Dig en God Jul och ett Gott Nytt År!

Buorit Juovllat ja Buorre Ođđa Jahki!

Buorre Javla ja Buorre Ádå Jahke!

Buorre Jávvllá ja Buorre Árrá Jahke!

Buörrie Juvlla jah Buörrie Urra Jáhpie!

Lahkoe Jávlh jïh Buerie Orre Jaepie!



Klicka här om du vill avregistrera dig från våra utskick

Nyhetsbladet produceras av Sametingets informationsenhet i samarbete med verksamhetsledaren för RBP.
Redaktör: Marie Enoksson. **Ansvarig utgivare:** Lars-Ove Sjajn, avdelningschef för rennäring, miljö och samhälle.
Vill du komma i kontakt med oss? Mejla kansli@sametinget.se



Sámediggi
Sámedigge Sámediggie Saemiedigkie Sametinget